

Raffi A. Hermonn – Bu kaotik ortamda Sevan Nişanyan utancını unutmamalıyım

Posted on 23/02/2014

İktidarı ve Ana Muhalefetiyle, kendi ayağına kurşun sıkmak konusunda (moda deyimle 'noktasında' demiyorum!) adeta yarıştığı; at ve it izlerinin karıştığı, maç ortasında hakemler hatta kurallarının değiştiği, bazı devlet kadrolarının İslam dışı inanç grubuna mensup bir gazeteciyi öldürttüğünü, sağır Sultan bile bilirken, diğer kadroların görmezden gelmesi, kıyamet öncesi hissini veriyor.

Her neyse, bu arada dünya dönüyor ve hayat da devam ediyor...

Bu kaotik ortamda, Sevan Nişanyan utancını unutmamakta yarar var diye düşünüyorum.

Sevgili üstadım Ahmet Altan'ın dediği gibi utanmak bir erdemdir ve bendenizin Ahmet Altan'dan ilham alarak naçizane dediğim gibi utanmak, utanılacak bir şey değildir, asıl utanmasını bilmemek utanılacak bir şeydir...

Sırada onca yazım varken, onların yayınlanması ve akabinde alacağım tepkilerden duyacağım hazzı erteleyerek, bizzat Sevan Nişanyan ve Sait Çetinoğlu gibi arkadaşların hazırlamış oldukları bir raporu dikkatinize arz etmek istiyorum... Zaman, o zamandır çünkü...

İşte sizlere Sen Misin Bunları Yapan, Seni Gidi Sevan Nişanyan? diye adlandırdığım raporu, bir - iki yorumum hariç, hiç dokunmayarak, ibretlik bularak, sizlere sunuyorum...

Şirince 18. Yy sonlarında iskân edilmiş bir Rum köyüdür. 1923 nüfus mübadelesi sonrasında

Selanik göçmenleriyle yeniden iskân edilmiştir. Köyün eski mimarisi, planlı yapılaşmayı düşündüren bir tekdüzeliğe sahiptir. 200 kadar tescilli ev ve iki kilise binası korunmuştur.

1. Dünya Savaşı öncesi 5000 dolayında olan nüfus, mübadeleden sonra 3000'e düşmüş ve yakın tarihe dek düşmeye devam etmiştir. 1951'de belediye statüsü lağvedilmiştir. 1990 sayımında 787 olan yerleşik nüfus, 2000 yılı sayımında 686'ya inmiştir.

1990'ların başında, ufak bir pansiyon ve kır gazinosunun bulunduğu köyde eski yapı tamiriyle oluşan Nişanyan Evleri işletmesi 1998'de açılmıştır; hızlı bir turistik kalkınma olmuştur. Köyde bugün 20 konaklama tesisi, 25 lokanta ve 80 hediyelik eşya dükkânı bulunmaktadır. Yıllık ziyaretçi sayısı 2010 itibariyle 1 milyon, turizm geliri 20 milyon TL'e ulaşmıştır...

Yani, bir tek insanın, tek başına, üstelik unutulmaya yüz tutmuş güzel ülkemizin bir beldesini nasıl kalkındırabilir konusunda nice yüksek lisans tezleri hazırlanabilir

Sevan Nişanyan'ın Şirince'ye kültürel katkıları

Şirince köyünde Sevan Nişanyan tarafından 1992-2013 yılları arasında tamir, tadil veya inşa edilen yapıların dökümü:

A. Restore edilen yapılar

Köy içinde harap iken, geleneksel mimarinin tarzına uygun ve geleneksel yapı malzeme kullanarak onarılan evler dokuz (9) adettir. Bunların üçü (3'ü), kısmen / tamamen Nesin Vakfı mülkiyetinde, Nişanyan Evleri İşletmesi'nce 'konaklama tesisi' olarak kullanılıyor.

Bir ev Müjde Tönbekici (Nişanyan) konutudur. Üçüncü şahıslara ait diğer beş evin dördü, sahipleri tarafından konaklama tesisi olarak işletilmektedir.

Yakın dönemde yapılmış niteliksiz dört yapı, iç ve dış görünüm bakımından tadil edilerek köyün geleneksel mimari tarzına - mümkün merteye - uygun dönüştürülmüştür. Özellikle Köşk adlı yapı köyün yüz karası olup, üç katlı bir betonarme apartman iken, müdahale sayesinde, çoğu ziyaretçinin Şirince'nin en güzel tarihi evi dediği bir konak olmuştur...

Düşünebiliyor musunuz? Tarihi dokunun içinde, çürük bir diş gibi sırttan beton - çirkin bir yapı Sevan Nişanyan'ın usulsüz-yasa dışı-kaçak müdahaleleri sayesinde milletin en güzel tarihi evi haline dönüşüyor... Sen misin bunu yapan seni gidi Sevan Nişanyan?

Nişanyan Evleri Köşkü

Yakup İçgören kır evi

Kilisealtı Pansiyon I

Kilisealtı Pansiyon II

C. Yeni yapılar

Şirince'nin geleneksel mimarisinde, iki katlı köy evler ve tek katlı dam"lar da var...

Köyün dışında, yirmi (20) dönümlük arazide, dam tarzında inşa edilmiş sekiz (8) ev ile hizmet ve müştemilattan oluşan yapılar, 2006'da inşa edilerek Nişanyan Evleri bünyesine alınmış. 2010'da, (2) iki katlı ve beş (5) odalı konak ve 11 m. yükseklikte taş kule eklenmiş.

Yapıların tümü yerel taşla, yığma tarzda inşa edilmiş, toprak / kireç harcı kullanılmıştır. Kule örneği, gerek Batı Anadolu gerek komşu ülkelerin yerel mimari geleneğinde yaygındır.

Hamam, Selçuk'ta örneği bulunan Beylikler dönemi hamamlarının küçük bir benzeridir.

Toprak harç ve yığma taş tekniğiyle inşa edilmiştir. Kubbesi çift katmanlı gerçek, zamanla ot bürümesi için kubbede de özellikle toprak harç kullanılmıştır.

E. Tiyatro Medresesi

Medrese, manastır yapıları gibi tasarlanmış, 750 m²'lik avluda iki (2) katlı kemerli revak ve odalardan oluşmaktadır. Çalışma, gösteri ve toplantı odaları alt katta, yaşam alanları üst kattadır. İstanbullu Seyyar Sahne tiyatro grubunca, yaşam, çalışma, eğitim ve gösteri mekânı olarak kullanılacaktır. Konaklama kapasitesi ilk aşamada 60 kişi olarak öngörülmüştür.

F. Kaya Mezarı

Şirince Köyü ve Matematik Köyü'ne bakan bir kaya cephesine oyulmuştur. 6 m. yükseklik ve 4,5 m. eninde olup sundurma derinliği yaklaşık 2 m. İyonik tarzda iki (2) sütun ve iki (2) anıt mevcuttur. Alınlıkta bir Medusa kabartması ile palmet şeklinde akroterler vardır. Lahit odası henüz açılmamış olup ileride yapılacaktır.

G. Sevan Nişanyan Kütüphanesi

Nesin Matematik Köyü'nde Sevan Nişanyan'ın tasarlayıp, inşa ettiği kütüphane, 400 m² üzerinde, iki (2) katlı taş yapı, 15 bin kitap kapasiteli, 250 kişilik konferans salonu var...

SEVAN NİŞANYAN

Özgeçmiş

Doğum

İstanbul 1956

Eğitim

Robert College 1974

Yale University BA (felsefe) 1979

Columbia University MA (siyaset bilimi) 1983

İstihdam

Teleteknik Elektronik Ltd. Őti. (Commodore bilgisayarları Türkiye genel dağıtıcısı), kurucu ve yönetici, 1984-1986

Nişanyan Gezi Tanıtım Ltd. Őti. (Küçük Oteller Kitabı üretici ve dağıtıcısı), kurucu ve yönetici, 1997-2008

Şirince Otelcilik Ltd. Őti. (Nişanyan Evleri turizm işletmesi), kurucu ve yöneticisi, 1998-
bugün İstanbul Bilgi Üniversitesi öğretim görevlisi (dilbilim), 2006-2008

Yayınlar

Karl Marx, Grundrisse (çeviri ve önsöz), 1980

Insight Guide Istanbul (yardımcı editör ve yazar), 1988

American Express Guide to Athens and the Classical Sites, 1991, 1993

American Express Guide to Vienna and Budapest, 1992

American Express Guide to Prague, 1993

Küçük Oteller Kitabı (yıllık yayın), 1998-2008

Mavi Kıyılarda Yeme İçme Rehberi (restoran rehberi, yıllık), 1998-2000

Kimsenin Bilmediği Olağanüstü Yerler (gezi rehberi), 2000

Meraklısı için Karadeniz (gezi rehberi), 2000

Sözlerin Soyağacı: Çağdaş Türkçenin Etimolojik Sözlüğü, 1. basım 2002, 5. basım 2010

Elifin Öküzü ya da Sürprizler Kitabı (etimoloji makaleleri), 1. basım 2002, 4. basım 2008

Ankara'nın Doğusundaki Türkiye (gezi rehberi), 2006

Yanlış Cumhuriyet: Atatürk ve Kemalizm Hakkında 51 Soru, 2008

Kelimebaz 1 (Taraf gazetesi makaleleri), 2009

Kelimebaz 2 (Taraf gazetesi makaleleri), 2010

Hocam Allaha Peygambere Laf Etmek Caiz Midir: Din ve İfade Özgürlüğüne Dair Tartışma,
2010

Adını Unutan Ülke: Türkiye Cumhuriyetinde Adı Değiştirilen Yerler, 2011

Şirince Meydan Muharebelerinin Mufassal Tarihçesi, 2011

Aslanlı Yol: Otobiyografi (yayımlanacak), 2012

Medeni hali

Bekâr, 5 çocuklu

Kaynak: t24.com.tr